

ШЫН

ВКП(б) ТЫВА ОБКОМУНУ, КЫЗЫЛ ХООРАЙ КОМИТЕТИНИН БОЛГАШ АЖЫЛЧЫ ЧОННАРЫНЫ ДЕПУТАТТАРЫНЫН ОБЛАСТЬ СОВЕДИНИН ОРГАНЫ

1952 чылда үндөүлөттөгүсү.

1951
ноябрь
24
СУББОТА
№ 231 (2405)
ӨРТ 33 20 көп.

БОХУНГУ СОЛУНДА:

Улус судтарының соңгулдаларына белеткел (1 арын).

ПАРТИЯЖИ АМЫДЫРАЛ: П. Колоев.— Кызыл районда комсомолдун политөөрөдильгези. Б. Сүмбүр.— Профвиед комитеттеринин ажылын удуртур. Д. Сендеш-оол.— Кол-

зочу херэженнер ортузунга кижиздилге ажылын экижидер (2 арын). И. Цевменко.— МТС-теринин ажылын экижидер (2 арын). А. Кузьмин.— Областың ном санында (2 арын). ССРЭ болгаш капиталисттик деле-

КНО-нун Кол Ассамблеясынын алдыгы сессиясы (4 арын). Кореяда болушкуннар (4 арын). Америк улус тайбын дээш демиселде (4 арын). Малайяда англи колонизаторларнын араатанзыг чоруктары (4 арын).

Парлаалга парадылгазынче улуг кичээнгей салыр

Совет парлаалга улуг болгаш хундүлүг сорулгаларны күүседип турар. Парлаалга болза, массаларже Ленин—Сталинның улам тийлеп турар идеяларын чедирип, совет тургузунга амыдыралчы үндөзүн болуп турар большевик партиянын политиказын пропагандалап, коммунисттик тургузушкунун сорулгаларын шийтпирлээринче ажылчы чоннаарнын күженишкинин мобилизастап турар. Бистин парлаалгавыс бүгү делегейге тайбынның улуг херээ дээш могаг шылаг чокка демисежип турар.

Парлаалганы хөгжүдөр дугайында, оон коллективтик пропаганда, агитатор болгаш организаци болурун Бедилер дугайында коммунисттик партия дүгүлчү сагыш салып келген болгаш сагыш салып турар.

Партияның XII съездинге эш Сталинның чугаалааны болза: «Бистин партиявын эң-не чидиг болгаш эң-не күштүг чепсез болуп парлаалга хун-бүрүдө өвөс, харын шак бүрүдө эзер ужуруг.»

Эш Сталинның айтышкынын боттандырбышан, бистин партиявыс парлаалганы чедиринин хөгжүдүп турар. Ам уеде Совет Эвилелинде 7.800 ажыг солуннар, 1.400 ажыг журналдар болгаш өске-даа доктаамал парлаалгалар үнүп турар. Солуннарның бир угда үнер ортумаг тиражи 36 миллион кезек чедип турар.

Бистин парлаалгавыс ажылчы чоннаарнын калбак массалары-биле үзүлбөс харылзаалыг, оларнын сонуургалдарын эки билдир болгаш оон илередиң турар. Бистин чуртувуста ышкаш улустун деткимчезин болгаш ынакшылын, улуг хундүктелнин ажыглап турар парлаалга өске чангыс-даа чуртта чок.

Теп солуннар болгаш журналдары-биле кады Совет Эвилелинин бүгү улустарының дылдырада хөй тиражтың парлап үндүрүп турар чер-черин парлаалгавыс бисте күштүү-биле хөгжээ.

Чер-черин партия организациалары болза, боттарының парлаалга органнының идея-политиктик деңгелин бедилер дугайында, солуннарнын массанын ортузунга политиктик, ажылдын херек кырында чугула төвү болдулар дугайында могаг шылаг чокка сагыш салыр ужуруг. Солунун дузаламчызы-биле партия организациазы бүрүзү ажыл-агый болгаш культуру тургузушкунун оперативтик болгаш боттуг удуртурун хун-бүрүдө боттандырар, масса-биле бодунун харылзаазын бижылаар, ажылчы чоннаарнын коммунисттик кижиздилгезинин талазы-биле ажылдын деңгелин бедилер аргалык болуп. Боттарының парлаалга органнының деңгелин бедилер дугайында хун-бүрүдө сагыш салышкан, чер-черин партия организациалары болза, солуннар болгаш журналдар тардылгавызын болгаш оларны чагыкчыларга чедиринин айтырыгларын сонуургаар хүлээлгелгил.

Парлаалганы калбаа-биле тараткан тудум-на, чонун бүгү кезектеринин аразыне ол улам-на ханызы-биле неперээр, коммунисттик кижиздилгеге, совет кижилерин чогадыкчы инициативазын хөгжүдеринге, массаларнын политиктик болгаш куш-ажылчы көдүрүшкүне парлаалганын роли улам бедилер.

Солуннарнын болгаш журналдарнын 1952 чылда чагылгавыс ам чуртта чоруп турар. Чамдык республика-

ларда болгаш областарда партия организациалары бо ажылче улуг кичээгейни салып турар. Чижээ, Белоруссияның КП(б) Төп Комитеди доктаамал үнер парлаалганың республикага тардылгавызын болгаш чедирлгезинин дугайында тускай доктаалды үндүргөн. Солуннар болгаш журналдар тардыр айтырыг талазы-биле Минскиге республиканың чөвүлел хуралы болган. Областарга болгаш районнарга колхозчу почтачыларның семинарлары болулаан. Доктаамал үнер солуннар, журналдар чагылгавыс бо чылын улам-на эки болгаш организациа чоруп турар. Чагылга эгелээни-биле холбаштыр политик-массалык улуг ажылды партия органныр Таджикистанда чорудуп турар. Колхозчу бажың бүрүзүн солун-биле хандыр сорулганы салган көдээ харылзаачыларын инициативазын партия организациалары деткээ. Оон түнелинде чер-черин солуннар болгаш журналдарын хөй муң кижилер чагылдып алган.

Парлаалга тардылгавыс болза, удуртулганың дигри методтары, ажылга инициативаны союзпечатдын органнырандан негеп турар. Бидыг турбуза, союзпечатдын чамдык органныр канцеляржи-биорократтыг методтар-биле ажылдап турар. Чижээ, Кемерово областа чагылга чорудар пункттар заводтарын, шакталарнын хөй нуруузунда, колхозтарда болгаш албан черлеринде тургустунмаан. Солуннарны болгаш журналдарын кайын чагылдып ап болурун чон билбейн турар.

Красноярск крайда тус черин парлаалганын тардыр ажыл багай тургустунган. Ында хөй суурларда, ылангыч ырак черлерде доктаамал үнер парлаалга чагылгавыс мырнай чорутузмаан. Ульяновск областа тус черин парлаалганын чагыдарынче ам-даа кирбээн. Ында чагылга чорудар черлер чүгө 65 колхозтарда тургустунган. Парлаалганы хөй-ниити шугуму-биле тардыр кижилер томулатынмаан. Ындыг байдалдар Чувашияда, Иваново, Владимир, Смоленск областарда бар. Чамдык районнарда хуу чагылганың орунуга солуннарнын болгаш журналдарнын тиражынын элээн кезин яңы-бүрү контроларда болгаш албан черлеринде чагылдып турар. Албан черинче чагылгаларын эң-не кызырып, күрүнең болгаш хөй-ниитинин хөрөңгизи-биле албан черлеринин боттарынын ажылдакчыларына солуннар болгаш журналдар чагыдар чоруун хоругдаар херек.

Парлаалга тардылгавызын кол принципи болза, хуузуңда чагылдыга болуп. Бүдүрүлгелерге, чаа тудуларга болгаш транспортка, албан черлеринге болгаш өөредилге черлеринге, колхозтарнын, совхозтарнын бригадаларына болгаш мал фермаларына, машина-трактор станцияларына хуу кижилерин чагылдыгы хүлээп алыр черлерин хөйүн организастаар херек. Чагылда чорудар черлерин ажылчы чоннаарже бүгү-ле аргалар-биле чоокшудалдып, совет хамаатызы кижжи кайла-даа турар болза, бодунга херектик солуннарнын болгаш журналдары хостуу-биле чагылдып алыр кылдыр бүгү ажылды таарыштыр тургузар. Хөй-ниити шугуму-биле штаттан дашкаар парлаалга тардыкчыларына союзпечатдын органныр комсомолчуларын, колхозчу-активчилерин, ном сандыкчыларын, культуру-чыры-

Орус эртемниң алдары

ССРЭ-нин эртемнер Академиязының төөгү, бойду институтуна ноябрьның 19-та болган шыларангай орус эртемдэн М. В. Ломоносовтун төрүтүнүн хундүндө бээр 240 чыл болганына тураскааткан хуралын ада-чурттуң шыларангай эртемдэннеринин салгакчылары, эртемни төөгүчүлери чыгып келгенер.

Институттун директору, ССРЭ-нин эртемнер Академиязынын корреспондент-кежигүнү Х. С. Коштович хуралды ажиткан. М. В. Ломоносовтун байлакшылдыг болгаш чүүл-бүрү эртемнерин шийнчлеп өөренер чорук эртемниң төөгүчүлериңе канчаар-даа аажок улуг херек деп ол чугаалаан. Институттун белеткен турары, орус эртемниң төөгүзүнүн талазы-биле ийи томнардыг ажылы М. В. Ломоносовтун эртем талазы-биле ажыл-чорудулгаларын тодаргай-биле көргүзүп, оон ажылдышкынынын бүгү делегей эртемниге саялдар-халдарынын дугайын бижээ. Совет эртемдэннер М. В. Ломоносовтун чогадыкчы орунун үлери тургустушан, бистин Тө-

рөөн чуртувустун алдары болгаш чогааралы болуп турар ол улуг бойдуз шийчээчинин ажылдарын долдузу-биле көргүзөрин оралдажып туралар.

Совет эртемдэннер Ломоносовчу эртем ажылдарын өөренип тура, ол гениалдыг эртемдэннин кайгамчыктыг онза шынарларын улам-на хөйү-биле неместир билеп ап, оон орус улустун шыларангайын, оон төтүмөс чогадыкчы мергежилдерин тодаралдып туралар. Ам уеде М. В. Ломоносовка хамааржып турар 900 ажыг эртем ажылдары, бижээ статьялар, чүүлдер сапатын турар. Оларда улуг эртемдэннин физика, химия, төөгү, география болгаш дыл эртемине хамааршкан шыларангай идеялары илереп турар. Төгү хажыдыкчыларына удур, даштыкынын мурнунга сөгүрүп болгаш төрөөн дымалың даштыкы сөстөр-биле холужар чорунга удур шийтпирли-биле демисежип чораан. Ломоносовчу шүдүгүлс чогаалдары Төрөөн чуртуун чекте-

диышкын черлеринин ажылдакчыларын калбаа-биле кириштирери эргежок чугула.

Солуннар, журналдар болгаш оларны чагыдарынын чурумунун дугайында чонга эки таныштырыр хандырбас болза, парлаалга тардылгавыс шын организастатынып шыдатынмас. Чуртта үнүп турар бүгү солуннарны болгаш журналдарны чагыдып алырынын чурумунун, хуусааларынын, негеллелеринин дугайын ажылчы чоннарга харылзаа ажылдакчылары парлаалга, радио дамчытыр калбаа-биле чарлап таныштырар хүлээлгелгил.

Боттарының солуннарнын, журналдарын тардыр дугайында ном үндүрер черлер болгаш редакциялар боттары база сагыш салыр ужуруг. Кайы-даа солунун тардылгавызын чедиринин болуру ол солунун кайы хире эки болурундал улуу-биле хамааржыр. Совет номчукчу—негээчел номчукчу. Тус черин солунунга районун, областын, республиканын хөй язы амыдыралын бүгү талазы-биле чырыдарын, солунун сонуурганчыг, дайынчы болурун совет номчукчу күзеп турар. Солунун илейлгил деңгели бедик болган тудум-на, аңаа амыдыралды улам калбаа-биле чырыткан тудум-на, аңаа парлап турар материалдар сонуурганчыг, утка шынарлыг болган тудум-на, ол солунун номчукчуларын хереглээри улам хөй болур.

Солуннарны болгаш журналдарны номчукчуларга чогуур өйүндө чедирбейн турарынын дугайында чагаалар «Правданың» редакциязына кээп турар. Солуннарны эртен, ажылы хүнү эгелээринин мурнунда алырын күзөөн номчукчуларын негелдери чөптүг. Ындыг турбуза, чамдык черлерде солуннарны чагыдыкчыларга чедиринин хуусаазын үрөп турар. Чижээ, Караганда хоорайда тус черин солунун номчукчуларга кезээ чедирин бээр чорук чаңыл болган, ыңчаарга хүн-бүрүдө үнер солунун хоорайны чамдык черлеринге почтачы мырнай бир хонганда чедирип турар. Көдээ районнарда байдал оон-даа дора. Караганда областың чамдык районнарын колхозтарына тус черин солунун чеди хонганда, харын-даа он хонганда чедирип турар. Областың организациалары ол четпес чоруктар-биле тааржып, солуннарны чагыкчыларга чогуур өйүндө чедирин хандырар хемчелерин албайн турар.

Харылзаа органныр болза, чагыкчыларын культуруг болгаш сагыш салынгыр хандырып, оларнын сонуургалдарын болгаш эргелерин хүндүлөп, солуннарны болгаш журналдарны чагыдыкчыларга чогуур өйүндө чедирип турар ужуруг. Союз печатдын ажылдакчыларына, почтачыларга, харылзаачыларын бүгү улуг армиязына бистин парлаалгавыс массаге тардыр деп хүндүлүг болгаш кончук харысалгавыс ажылды дааскан.

Парлаалга тардылгавыс—улуг политиктик чугула ажыл болур. Хоорайны болгаш көдээниң чоңуңу бүгү кезектеринин ортузунга парлаалга тардылгавыс үлөргилгил организастаары—чер-черин партия организациаларынын, харылзаанын бүгү ажылдакчыларынын хүлээлгезин. Солуннарны болгаш журналдарны—массаге!

(«Правданың» мурнуку чүүлү).

Улус судтарының соңгулдаларына чедишкениң белеткенир Сонгулдалар мурнуу чарында

Улус шийткечилеринин болгаш улус төлээлеринин кандидаттарына ажылчы чоннар боттарының эң эки төлээлекчилери—хөй-ниити болгаш бүдүрүлге ажылдарына идеялык киржикчилерни депшидип турар.

Фронтучу чораан Леонид Александрович Соболев эрткен сонгулдаларга Боровичиге (Новгород областа) улус төлээзинге сонгукта болгаш улус шийткечилеринин оралакчызына бадылаткан. Эрткен ийи чылдын дургузунда ол эки өөрөнгөн болгаш ам Ленинградтын юридик школазынын ийги курсун заочно өөредилге-биле доозуп турар. Уторгошский районун «Май бирзи» көдээ ажыл-агый артелинин колхозчулары эш Соболевти улус шийткечизинге кандидат кылдыр депшиткенер.

Сахалинге «Александровголь» трестинин «Октябрьская» шахтазынын коллективинин хуралы улуг көдүрүлүшкүңү эрткен. Улус төлээлеринин кандидаттарына хүндүлүг шактыр забойщик Кирилл Федоровту дагжылар чангыс эп-сеткилдиг депшиткенер.

Улус шийткечилеринге болгаш улус төлээлеринге кандидаттар депшидишкенин Калининград областын, Дагестан АССР-нин болгаш

Киргиз ССР-ниң бүгү сонгулда участоктарында доозулган. Улус судтарының составына дык хөй дагжы херэженнер Дагестанда депширткен. Махачкалада улус шийткечизинде лочка национал Х. Гусейнова ажылдап турар. Махачкала-ның далай портунуң коллективни ону база катап улус шийткечизинин кандидатына депшиткен. Ахтынский районун улус шийткечилеринге кандидаттарнын аразында лезгинка аймак С. Палаева бар. «Избербаш» деп нефть тыбыжынын коллективни улус шийткечизинин кандидатына татка аймак М. Домамамбекованы депшиткен.

Эстониянын хоорайларында болгаш суурларында улус судтарынын составына кандидаттар депшидишкени улуг көдүрүлүшкүн биле эгелээ. «Ильмарине» деп машина тудууну заводунуң коллективни Пярну хоорайнын улус шийткечизинге ажылдап турган В. Брунфельдини улус шийткечизинин кандидатына депшиткен. Ракверский районун «Вийснурк» көдээ ажыл-агый артелинин колхозчуларынын хуралында Таллиннин юридик школазынын студентизи Э. Лепистону депшиткен.

(СЭТА).

Төрөөн чурттуң найсылалында

Москваның районнарында ажылчы чоннаарнын төлээлекчилеринин сонгулда мурнуунуң хуралдары үргүдүлөп турар. Ол хуралдарга найсылалдын ажылчы болгаш албан хаакчыларын, хөй-ниити организациаларынын болгаш культуру нитилелдеринин хуралдарында депширткен улус шийткечилеринин болгаш улус төлээлеринин составына кандидаттарын чугаалажып турар.

Ажылчы чоннаарнын депутаттарының районнар Советтеринин күссөкчи-комитеттери улус шийткечизинге 80 ажыг кандидаттарынын болгаш улус төлээлеринин кандидаттарына

элээн каш муң кандидаттарны регистростаан.

Хөй-ниити организациалары депширткен кандидаттарнын дугайында агитация ажылын калбартып чоруткан. Болуп деп турар сонгулда дугайында лекциялары болгаш илеткелдерин, беседаларын сонгукчуларга кылып берип турар бүдүн чартык муң хире агитпунктулар районнарда ажытынган.

Сонгукчуларнын даңгелдерин кылары дооступ турар. Районнар Советтеринин күссөкчи комитеттеринге дузалары-биле ол ажылдарга хөй-ниити организациаларынын төлээлекчилерин кириштирген.

(СЭТА).

Тере-Хөл районда сонгулдаларга белеткел

ВКП(б)-нин Тере-Хөл райкомунуң бюрөзу улус судтарынын сонгулдазына белеткел ажылдарынын районда канчаар чоруп турарынын дугайында райкүссөкчи дарганынын оралакчызы эш Нюрзаттың илеткелни дымнааш, боттандырар чорулар ажылдарын айткан доктаалды хүлээп алган.

Районда улус судтарынын сонгулдаларын эрттеринин 7 пунктуларын бадылап тургускан. Сонгулда пунктуларына политиктик агитация чорударына агитаторларны шийип ап, ВКП(б) райкомунуң бюрөзунга бадылаан.

Улус судтарынын сонгулдаларына белеткел ажылдарын чорударына кады ол хүнге ажыл-агый талазы-

биле чаа-чаа чедишкенин чедип ап ужуражыр дугайын шийтпирлээш, социалисттик чарыштын бот-хүлээлгелерин колхозтарга, бүдүрүлгелерге, албан организациа черлеринге непередирин ВКП(б) райкомунуң бюрөзу партия эге организациаларына дааскан. Сонгулда организастыг белеткелди бедик деңгелге чорударын суму Советтеринге айткан.

Сонгулда белеткелинин ажылдарын тус-тус черлерге удуртуп, организастаар ВКП(б) райкомунуң, райкүссөкчунуң харысалгалыг төлээлерин үндүргүлээ. Районда судтар сонгулдаларына белеткел ажылдары чедишкенин чорутунуп турар.

Бүгү улустуң байырлалына белеткенип турар

Улус судтарынын сонгулдаларына белеткел ажылдары Тыванын дагжыларынын суурларында хүн-бүрүдө калбарып турар.

Нарын алдын уургайында партия эге организациазынын секретари эш Соловьев агитаторларнын семинарын эрттирген. Ол семинарга эш Л. П. Бериянын «Октябрьниң социалисттик Улуг революциязынын 34 чыл ою» деп илеткелин, «Улус судтарына сонгулдалар дугайында Дүрүмү» өөренип эрткен. Агитаторлар семинар соонда доран-на «Октябрьниң социалисттик Улуг революциязынын 34 чыл ою» деп эш Л. П. Бериянын илеткелин, «Улус судтарына сонгулдалар дугайында Дүрүмү» сонгукчуларга таныштырып эгелээнер.

Даниловканың транспорт баазында партия организациазынын агитаторлары шагдала агитпункту-

ну дерип шимээн болгаш сонгукчуларын ат-даңызын тургускан. Агитаторлар Батуриң, Петухов олар «Улус судтарына сонгулдалар дугайында Дүрүмү» сонгукчуларга таныштырып туралар.

Чинге-Кыт алдын уургайында сонгукчуларын хуралы улуг көдүрүлүшкүн-биле болуп эрткен. Ол хуралга Бай-Тайганың улус судунуң шийткечизинге болгаш улус төлээлеринге кандидаттарын бир эп-сеткил-биле деткээ. База сонгулда мурнуунуң округ чөвүлел хуралына баар боттарынын төлээлерин сонгааннар. Партия организациазынын агитаторлары сонгукчуларга 3—4 беседаларын чорутуулааннар.

Улус судтарынын сонгулдаларына белеткел ажылдары Копту, Хараал, Эми алдын уургайларында база-ла эки чоруп турар.

А. ЛЕПЕШКИН.

АГИТАТОРЛАРЫН СЕМИНАРЫ

Тере-Хөл районун төвү Чыргалаңды уурга районун агитаторларынын семинарына 20 ажыг агитаторлар киришкен.

Семинарга номчаан лекцияларнын темалары: «Бүгү делегей байдалы», «Улус судтарына сонгулдалар», «ССР Эвилелинин судтары-биле буржуаз судтарынын ылгаллары», улус судтарына сонгулдалар үезинде агитаторларнын соругазы». Лекцияларны семинарнын киржикчилери

улуг сонугулар-биле дыңдааннар, агитаторлар лекторлардан боттарынын сонугулардыг айтырыгларын дугайында дык хөй айтырыгларын салып, билдингир харыялары алганнар.

Ам семинарнын киржикчилери агитаторлар болза, чедингир болгаш билдингир агитацияны чонун ортузунда чорудуп туралар.

Х. БЕГЗИ.

Куйбешевгидротудуг. Гидроэлектростанциянын суг ээремин кылып турар черинде сугну моондактарынын демир адагаштарын кадарынын ажылы эгелээ. Волганың дүвүнче канчаар-даа аажок улуг күштүг тускай докпактар-биле 11 муң ажыг тонна деңзигил демир адагаштарын шаавырылап тургаш кадар.

Чурукта: суг боорунуң демир адагаштарын шаавырылап турары.

Чуруу М. Клименковтуу. СЭТА-ның прессклишези.

БОТ-ӨРТЕК ЧИГЕЛДЕЗИНДЕН УНГЕН ЭШЕЛОНАР

Продукциянын бот-өртөөн чигедир дээш социалисттик чарышта чурттуң чинк үлетпүрүңү бүдүрүлгелеринин ийи чус муң ажыг ажылчылар кирип туралар.

Москваның «Буревестник» деп идик фабриказынын коллективни пландан дашкаар камналганы хемчээлин улам улгатырып турар. Аңаа ол патриотук шимчээшкенин бүдүрүлгениң чаартыкчылары М. Левченко, Г. Муханов болгаш П. Заводская олар эгелээнер. Ажыл бүрүзүнүң бот-өртөөн чигедип турар, октябрьде 582 муң рубльди камнап алар деп бүдүрүлгениң ажылчылары хүлээнген турганнар. Херек кырында 725 муң рубльди олар камнап алганнар. Ол болза, бригадаларнын болгаш цехтеринин планын оналгалары ажыр күүседип турганынын, чиг-этти болгаш материалдарын камныг чарыгдал келгенинин, Зава бирги сортуң продукциянын бүдүрүп үндүрерин көвүдеткенинин тунелин болур.

Сурагыл стахановчу Мария Левченкоун ажылдап турары шыкчылар бригадазы чаа-чаа чедишкенин чедип алганнар. Октябрьде 30 муң рубль камнап алыр хүлээлгелгил тургаш, ол бригада 45 муң рубльди камнап алган.

Продукциянын бот-өртөөн чигеткенинин камналганын Москваның «Хосталганын хаязы» деп идик-фабриказынын коллективни улам улгатырып турар. Пландан дашкаар камналга август айда 391 муң рубль, сентябрьде—422 муң, октябрьде 517 муң рубль болган.

Москваның Капранов аттыг фабриказынын стахановчулары октябрьде боттарынын хүлээлгезин ажыр күүсеткенер. Олар ай дургузунда пландан дашкаар камнагынын элээн каш чус муң рубльди бергенер.

(СЭТА).

ВОЛГА СУУНУҢ ЭРТЕР ЧЕРИНДЕ

ГУРЬЕВ. Казах ССР-ниң эртемнер Академиязынын Урало-Эмбада эртем-шиңчилел баазынын коллективни Сталинградтын боду агар каналын казыры-биле чергелештир Гурьев областа ажылатымнай чыдар черлерин көдээ ажыл-агыйга ажылаарынын схемазын кылып дооскан.

Ук каналды ажылаалга кириңер соонда Каспийниң соңу талакы эриниң кыры таныттымас кылдыр сөкөрлөр. Донгиз, Исевогатиң, Бакапс, Испуль районнарын девискээринге суг хуваарынын каналдарынын унаарына 10 санын суг кадалгалары база тургустунулар. Ол ылкы каналдын ачызы-биле ында дустуг хөлдөр шүүретинер болгаш ол чорук ух хөлдөргө балык өстүрерин аргазын берип турар. Чүгте Донгиз районта безин 16,5 муң гектар шөлге тарылга ээлчештирилгенин чорудуп, 125 муң гектар черге бедик шынардыг суген кезер шөлдери ажылаалга кириң, 800 муң гектарын мал кадарар шөлүн алыр арганы Волганың суу бээр. Нитизи-биле обласка 2700 муң гектар чаа чер ажылаалга кирер.

(СЭТА).

ПАРТИЙНИ АМЫДЫРАЛ

Кызыл районда комсомолдун политөөредилгеги

Комсомолдун кол сорулгазы болза, анык салгакчылары коммунизм баарына кижиздеринин керээ болур — деп улуг башкылар Левин болгаш Сталин айткан.

ВЛКСМ-нин Кызыл райкому болуун ол кол сорулгазын бедик түнөлдөргө күүседир дээш, 1951—1952 чаа өөредилге чыдалганда комсомолдун политчырыдышкынын системасына белеткел ажылын эки чоруткан. Комсомолдун эге политбөлүмүнеринин болгаш политшколаларынын дынакчыларынын нини билинин денелини, ажылын байдалын өөренип көрүп тургаш, таарыштып ишлеп ач тургускан.

Пропагандистерни партия эге организацияларынын дузасы-биле шын ишлеп алган, оларнын хөй кезини ВЛКСМ обкомунун чанынга болуп эрткен 10 хонук хуусазалы семинар өөреткен.

Дынакчылары политиктиг литература болгаш саазын, карандаш-биле четче хандырган. Кичээлдерин болуп эртер черлерин школаларда доктаамалы-биле таарыштып тургускан.

Чаа өөредилге чыгында районда комсомолдун политчырыдышкынын системасында 148 комсомолчулар, 24 эвилел кижигүнү эвес аныктар, партия чырыдышкынын системасында 71 комсомолчулар болгаш 24 эвилел кижигүнү эвес аныктар хаара тутунган. Кызылдын башкы училищесинде 34 комсомолчулар, Абакан институтунда

3 комсомолчулар бот-кичээл-биле өөренип турар. Ажылчын болгаш кедээ аныктарнын кезээки школаларында 10 комсомолчулар өөренип турар. Марксизм-ленинизмдин теориясын болгаш төөгүзүн 2 комсомолчулар боттары өөренип турар.

Районда комсомолдун 11 эге политбөлүмүнери ачылдып турар, мнда ССРЭ-нин нитилел болгаш күрүнө тургузуун, база ВЛКСМ Уставын өөренип турар. И. В. Сталиннын биографиясын өөренир 2 бөлүмү ачылдып турар.

Пропагандистер программа баарына номчуур лекцияларын эки конспектлеп ап, немелде материалдарны ажылап, делегейни амгы үдеги байдалы-биле, бистин чүртүвүстүн ажал-агай, политика талазынын чедишкени-биле болгаш об-ластын социалистик чаартылганын чедишкени-биле холбаштырып, пропагандистерге дузалалчы кылдыр үндүргөн методиканы ажылап, бедик илей-денелдиг лекцияларын номчул турарлар. Дынакчылар лекцияларын кончук сонургал-биле дыкнап, эки шынгазып ап турар.

«Баян-Хем» колхозта эш Булдаш-пан, «Черби» колхозта эш Колан-оол, «Малчын» колхозта эш Каракыс олар пропагандистер турар эге политбөлүмүнеринин ажылы эд эки чоруп турар. Ол бөлүмнөрдө кичээл үздүлбей, доктаамал болуп турар, дынакчылар кичээл үспейн улуг-сонургал-биле кээп турар.

«Баян-Хем» колхозта эш Булдаш-пан, «Черби» колхозта эш Колан-оол, «Малчын» колхозта эш Каракыс олар пропагандистер турар эге политбөлүмүнеринин ажылы эд эки чоруп турар. Ол бөлүмнөрдө кичээл үздүлбей, доктаамал болуп турар, дынакчылар кичээл үспейн улуг-сонургал-биле кээп турар.

ВЛКСМ райкому ай санында-ла пропагандистерни чөвүлел хуралын чыдырып, ажал-агай, политика-нын чаа сорулгалары-биле таныштырып, оларнын ажылында четпестерни илередиң, ону узуткаарынын аргаларын сүмелеп, ажалдын эки арга-дуржулгазын солчурун организаптап турар.

Чаа өөредилге чыгында райондун комсомол организациялары политчырыдышкын ажылынга хун-бүрүнү удуртулгазын күштелдирип, контроль хыналданы шыгыгыраткан. Оон түнелинде дынакчыларнын болгаш пропагандистерни талазында кичээл үзөр чоруткар эрткен чылга болзаарга дыка кызыртылган. Кичээлдер доктаамал болуп, бедик илей-денелдиг эртип турар.

Комсомолчуларнын болгаш эвилел кижигүнү эвес аныктарнын политиктиг билин беден тудум-на колхозтарнын, бүдүрүгелеринин ажылынга оларнын иделпей көдүрүлүп, мурнакчы ролу бедип турар апарган.

Ам райондун комсомол организациялары комсомолдун политөөредилгезинин ажылын улам-на шынар-жыдып тургаш, өөредилге чылынын программасын долзуу-биле бедик илей-денелдиг өөренип доозар дээш ажылдарын күштеддирип чорудуп турар.

П. КОЛАЕВ.

ВЛКСМ-нин Кызыл райкомунун секретари.

Профэвилел комитеттеринин ажылын удуртур

Чоокта чаа Улуг-Хем райондун Торгалык суурда профэвилел комитетинин өтчөт сонгудалыг хуралы болуп эрткен.

Профэвилел кижигүнөринин мур-нунга профэвилел комитетинин ларгазы эш Мазюктуң кылган өтчөт илеткелден болгаш анаа болган ганал шүгүмчүлөдөрдөн илерээни болза, ажылда чедишкени-биле чергелештир улуг четпестер бар болуп турар.

Комитет бодунун удуртулгазында профэвилел бөдүктөрүнүн ажылын багай удуртуп, олардан негелдени

кошкаткан турган. Оон ужурунда профэвилелдин кижигүн дадывырын безин 2—3 айлар дургузунда хавыр-байн келген. Профэвилелдин Уставын негелдени сагып күүсетпейн, чамдык кижигүнөр үр венни иштинде дадывырын төлөвейн турда, шак ындыг чурум чок чоруткарга өткөйп турган. Чижээлээрге, профэвилел кижигүнү Филиппов 9 айлар дургузунда дадывыр хавыр-паан, а ону ам-даа профэвилелдин кижигүнү деп санаышпаан турар.

Кедээ суурдун клубунда культу-ра-массалыг ажылдарга профэвилел

комитеди киришпейн келген. Социалистик чарышка бодунун башкарыкчы болуп күлээлгезин боттандыр-байн келген.

Фактылар болза, райондун профэвилел комитеди (даргазы эш Некрасов) бодунун хамаарылганында комитеттеринин ажылынга практиктиг дузаны көргүспейн келгенин керечилгезин болгаш профэвилел кижигүнөри моон сонгаар ындыг четпестерни болдурбазын негезээр.

Б. СУМБУР.

Колхозчу херээженер ортузунга кижиздилте ажылын экижидер

Эрзин райондун Эрзин сумуда «Кызыл сыйдыс» колхозтун ажылды херээженеринин ортузунда политиктиг кижиздилте ажылдары кош-как чоруп турар.

ВКП(б) Эрзин райкомунун херээженер ортузунга ажал чорудар килдизин быда херээженер чөвүлелинн ажылынга практиктиг дуза көргүспейн келген. Колхозта херээженер организакчызы эш Севил бодунун шүгүмү-биле тускай ажыл

чорударын сөөлгү үеде барык-ла соксаткан. Херээженери политиктиг болгаш бирик өөредилгелер бөлүмүнеринче организациялар кирер талазы-биле партия организациясынга дузалаш-пайа турар.

Херээженер чөвүлели ажал планын чок турар. Херээженер ортузунга кижиздилтегелгелер ажылдарын кошкаагынын ужурунда хөй ниити ажылдарыга болгаш колхоз бүдү-

рүлгезинге багай киржип турарлар. Кижээлээрге, Дарый, Эрзитыла, Пөөвей-Денинмаа, Серен-Сонам олар болгаш оон-даа өскөлөр. Ол ышкаш анык херээженер ортузунга кижиздилтегелгелеринин миында комсомол организациясыз четпес чорудуп келген. Четпестерин узуткаар дугайында боттук ажылдарын колхозтун партия организациясыз чорудар керек.

Д. СЕНДЕШ-ООЛ.

МТС-ТЕРНИН АЖЫЛЫН ЭКИЖИДЕР

Бүгү кедээ ажал-агай культу-раларынын дүжүттүүн дыка бедилер, нинитинин малдын баш санын дүрген өстүрер болгаш оон продукту-дун бедилер дугайында кедээ ажал-агайда партия биле Совет чакытык салган кол сорулгаларын күүседирине машина-трактор ста-нциялары шиптирлери ролды ойнар ужурулуг.

Кедээ ажал-агайда кол сорулга-ны күүсетпешпаан, бистин областын МТС-тери бо чылын бодунун ажы-лын элээн экинжиткен болгаш чам-дык түнөлдөргө чедип алган. Октябрь 20-де МТС-тер натур төлө-вийнн күрүпө планын 122 хуу, а трактор ажылынын чыл планын 111 хуу, оон иштинде чакы хову ажы-ланын планын 120 хуу, чайгы чер андарылганынын планын 105 хуу, комбайн-биле тараа ажаап алыр-нын планын 173 хуу болгаш күсүкү чер андарылганынын планын 105 хуу күүсеткен.

МТС-тер бо чылын эрткен чылга болаарга 44 мун ганы (чымык чер андарылганынын шилчилерге) көйгү кылган болгаш колхозтарда бүгү хову ажылдарын механизаста-арын 92 хуу чедирген. Шал ажылда-рында ангыда МТС-тер болза, мал ажылынын улуг күш үнер ажылда-рынн механизастаар талазы-биле чам-дык ажылды күүсеткен, чүд дизе, трактор-биле болгаш боду чоруур сизген кестирер машина-биле сизген кестиринин күрүпө планын 106 хуу күүсеткен, хараганнардан шөл-дөри аштан арылгаар, электри-биле кой кыргыч болгаш нинитин мал ажылынга мал чемнери силостар-ынын талазы-биле ажылды чорут-рушаан, трактор техникасын ажап-ган. Ажылга шак трафигин ажап-гаар талазы-биле эки түнөлдөргө чедип алган кижилер—механизатор-лор МТС-терде өзүп үнөр, кичээ, Балгазында ММС-тин трактор бригадасынын бригадирин эш Шели-нов трактор санында 502 ганы күү-

седип, сезон дургузунда 10 тонна кывар чүдүлү камнап албышаан, трактор ажылдарынын чыл планын 171 хуу күүсеткен, ынчаарга оон бригадазынын тракторизин эш Ф. Исакон кожуу каан 3 сеялка-ны бедик күндө 153 ганы чаштырып тур-ган, азы ажаап кылдырынын нор-мазын үш катап ажыр күүсеткен.

Бий-Хем МТС-инин комбайн-эри эш Иванов сезон дургузунда «Сталинце»—6 деп комбайн-биле 280 га нормалыг тургаш, 827 ганы ажаап алган, комбайн-биле Межов 815 ганы ажаап алган, а Шагаан-Арыг МТС-инин комбайн-эри эш Балчур-оол боду чоруур комбайн-биле 500 га тараа культу-раларын ажааган, ол ышкаш трактор-ларын, комбайнларын болгаш эске-даа кедээ ажал-агай машина-ларын бедик бүдүрүкчүлүг ажы-лаарын чедип алган чүс-чүс эске механизаторлар бар.

Мурнакчы механизаторларнын чедишкенинн ажылынын ачызы-биле МТС-теринин хөй кезин трактор ажылдарынын планын дыка ажыр күүсеткеш, хөй санын кывар чүдүлү камнап алган болгаш трактор ажылдарынын бот-өрттөн чингеткен болза-даа, МТС ажылынын бо көр-гүзүлгери кедээ ажал-агайнын өзүп турар негелделерин долзуу-биле хандырып шыдаас, бир эвес бистин МТС-терининин кедээ ажал-агай-нын чаа техникасы-биле чыл бүрү хандыратын ап турарын өөренип көөр болза, олар айткан негелдени дыка четпес хандырып турарлар. Чүд дизе, сөөлгү үш чылдын дургу-зунда МТС-тер чаа техниканы сөөртүп ап тургаш боттарынын паркын долдууран: тракторлар 3,5 катап, комбайннар 5 катап, эске кедээ ажал-агай техникасы 10 ажыг катап өскөн.

Бистин областын элээн хөй МТС-теринде тракторларын, комбайн-ларын, кедээ ажал-агай машина-ларын болгаш эске-даа техниктиг чеп-

сек-херекселдерин багай ажылап турда, а чамдык МТС-терде трактор техникасын ажал-агайны эвес ка-дагалал, урелир, авария болур чо-руктарын болган чок болдуруп, сеп-телгенин шынары кулу болуп турар-ынын фактылары бар турда олар-нын-биле оон ынай өткөйп болбас. Моон ужурунда колхозтарда кедээ ажал-агайнын эд чугула ажылда-рынын хөй кезин өй-шаанда күс-тинмейн турар болгаш агротехниктиг негелделерин урел турар, оон чыл-дагаанында колхозтар кедээ ажал-агай культураларынын чогуур дү-жүдүн албайн турарлар. Бүгү таарымчалыг байдалдар турда-ла трактор-ларын, комбайнларын болгаш эске кедээ ажал-агай машиналарын багай ажылаанын түнелинде Кызыл, Тес-Хем МТС-тери трактор ажылдарынын планын нитизи-биле, ылангыя күсүкү чер андарылганын болгаш комбайн-биле тараа ажаап алыр талазы-биле планын күүсет-пезээр.

Мал ажылында улуг күш үнер ажылдарын механизастаар талазы-биле ажылды элээн хөй МТС-тер чедир үнөлөвезинин түнелинде ол ажыл күүсетинмейн барган, база сизген кезер черлерин болгаш олар-дын экинжидер, ол ышкаш колхоз-тарнын мал ажылынын фермаларын механизастаар талазы-биле ажыл-дар шүүт күүсетинмез. Кызыл-Ма-жалык, Тес-Хем, Кызыл МТС-тери болгаш Балгазында ММС эрткен чылдын механизаторжу каадырларын белеткээр талазы-биле чогуур хем-чеглер албааннар, бо чылын трактор-ларнын урелир, авария болур болгаш анаа хөй турарын хөй удаа болдуруп турганнар. Ынчаарга ол МТС-теринин директорлары күрүнө машиналарын кадагалаарынга харыссалга чок болганнар. Кызыл-Ма-жалык МТС-инин директору Вислав «АТЗ — НАТИ» деп ийн тракторларын, ийн чүк машиналарын, үш оеякаларын болгаш делгем

Областын ном саңында

А. С. Пушкия аттыг ном саңы — бистин областын мурнакчы кижиле-ринин чандыр баспас одаа апар-ган. Ном саңы 66 мун ажыг янзы-буру номнарлыг, ында марксизм-ленинизмдин классиктиг чогаалдары, орустун болгаш даштыкынын тер-гини уран-чүлү литературалары, совет чогаалчыларнын чогаалдары болгаш эртемнин, техниканын база политиктин литературалары каа-галатынып турар. Ном саңыга бар-ган кижилер сонургалдыг айты-рылдарыга чогуур харынын алгаш чоруп турарлар.

Ном саңы хун-бүрүде-ле хөй кижилер-биле долган турар. Олар бот-тарынга керектиг литератураларын шилеп ап, ном санынын номчулга-зылынга олурупкаш, херезгезин чүд-дөри ушта бижип ап турар болгаш бижибип алгаш бажынынга номчул турарлар. Ном санынын номчулчу-лары 6,5 мун кижиг чедир өзүп турар. Эд иделкейлиг номчулчулар өөреникчилер Хомушук Чансан-оол, Владимир Назын-оол, бажы-эззи Надежда Черноок, кедээ ажал-агай техникумунун студентизи Виктор Фатеев олар эд хөй ном-нарын номчаан болуп турар.

Областын ном санынын коллекти-ви, оон эргелекчизин эш Клавдия Даниловна Черниговцеванын удуртул-газы-биле номчулчуларга 3үгү-ле

таарымчалыг байдалды тургускан. Ном санынын ишти арыг-силег, чы-рык болгаш чылыг-биле хандырт-кан. Номчулга залында стол, сандай болгаш эске-даа таарымчалыг бай-далдар тургустунган. Ном саңында номнарнын болгаш фото-чуруктар-нын делгелгези организастатылган. Делегейнин удустарынын тайбын дээш демиселинин дугайында ли-тератураларын делгелгези онза эки кылдынган.

Ном саңы колхозчу номчулчулар-ны хандыраар сорулга-биле 12 көжүп чоруур ном санчыгаштары органи-заптаан, оларнын бирээзинде-ле 100 ажыг янзы-буру номнар бар. Ол ном санчыгаштары областын колхозта-рын кезип ажылдап чоруп турар.

Ном саңы ам улус судтарынын сонгудаларынын үезинде агитатор-ларга керектиг литератураларын ылгап, тускай делгелгезин тургузуп турар.

Оон-биле кады ном саңы болза, Сталинчы шаңналдыг лауреаттары совет чогаалчыларнын чогаалдары-га номчулга конференцияларын органи-заптап эртирлп турар. Чоокту хун-верде Сталинчы шаңналдыг лауреа-ды Галина Николаевна «Жатва» деп романынын дугайында номчул-га конференциясын эртиреринге белеткенип турар.

А. КУЗЬМИН.

Бүгү-нитинин өөредилгезин чугулага көөр

Областын улуг наздыг ажылчы чоонарынн бижикти билбес болгаш биче билер чоруун узуткаар дугайында ВКП(б) обком бодунун бешки пленумунга чугаалажып көргөш, тускай доктаалды үндүргөн. Ол доктаалды ажал-херек мырынга күүсе-дир талазы-биле Улуг-Хем районун партия, совет, комсомол организа-циялары, улус өөредилгезинин кил-дизин районга бижикти билбес бол-гаш биче билер чорукту узуткаар дугайында эрткен үенин иштинде болдунар хемчеглерин ап чоруткан болза-даа, районда бижикти билбес болгаш биче билер кылдыр санаты-нын турар 1524 кижини бо чылын бижикке өөредир тургаш, оларнын чүгүле 196-ын өөрткен.

Бижик өөредилгезинин талазы-би-ле Көк-Чыраа сумузу бо чылын 70 кижини өөредир тургаш, 51 кижини, Эжым сумузу 114 кижини өөредир тургаш, 73 кижини, Эйлиг-Хем сумузу 162 кижини өөредир тургаш, 6 кижини, Шагаан-Арыг сумузу 55 кижини өөредир тургаш, 35 кижини, Киров аттыг колхоз 71 кижини өөредир тургаш, 30 кижини өөрткен.

ВКП(б)-нин Улуг-Хем райкому болгаш райкууском районга бижик билбес чорукту узуткаарынын ажы-лын чогуур удуртулга-биле хандыр-байнчыр. Моон тодаргай барымдаа-зы, Шагаан-Арыг хоорайда 197 кижиги, Торгалык кедээ Советте 132 кижиги, Баян-Кол кедээ Советте 58 кижиги, Чааты сумузунда 31 кижиги, Хай-ракан сумузунда 60 кижиги, Мичурин

аттыг колхозта 163 кижиги, Ийн-Тал сумузунда 36 кижиги, Димитров аттыг колхозта 31 кижиги, «Кызыл туз» колхозта 91 кижиги, «Искра» колхозта 43 кижиги, «УТКА-нын 25 чыл ою» совхозта 40 кижиги, Хендерге сумузунда 173 кижиги—шүптү 1055 кижиги ам-даа бижик билбес болгаш биче билер килдиз хевээр артыканы болур.

Бижикти билбес болгаш биче билер чорукту узуткаар дугайында райондун улус өөредилге килдизин (эргелекчизин Ключин) район школа-ларынын үстүкү класстарынын өөре-никчилерин болгаш школа башкыларын чөп организаптаан. Чамдык өөредилгези доозулган бижик бөлүмүнеринин шылгалдазын мынчага эртирбээн. Культармейжилерге бот-тук дузаламчыны көргүспей, олар-нын семинар өөредилгезин чорут-пайн келген. Бижик өөредилгезинин ажылынга суур (суму) Советтери барык-ла шүүт киришпейн турар. Бижик өөредилгезин чүгүле культу-рмейжилерин херээ кылдыр санаар хөөн-чанчылдар райондун кайна-лаа суур (суму) Советтеринге колдап келген.

Моон алгаш көөргө, ВКП(б)-нин Улуг-Хем райкомундан, райкууском-дан эгелээш, партия эге организа-цияларынга, суур (суму) Советте-ринге чангыс-талалай мөөнөзеш, идеологтуг ажылды бир чугула хевери бижик өөредилгезинин ай-тырынын шоолуг-ла херекке албайн келгени тодаргай-дыр.

О. КЕНДЕН.

1951 чылдын ноябрь 23-те эрседим комсомолчу партизан кыс Лиза Чайкинын гитлержи эжелекчилерин колундан өлгөнгөндө бээр он чыл болган. Ол эжелекчилерге уду демисеип, Совет Армиянын маадырдыг демиселин чоңга чугаалап берип, дайынчы даялга күүседип чораш немечтерге туттурган. Гитлержи араатаннарнын кадыг-дошкун эри-дешкенин ол партизач кыс шыда-жып, оларга чүңү-даа сөглөп бер-бээр.

Е. И. Чайкинын маадырдыг өлгөнгөндө соонда анаа Совет Эвилелинн Маадыры атты тавыскаан.

Ажылды шынаржыдып турар

Чаа-Хөл районда улгатыр катышкан «Тилелге» колхозтун баштаар черинин хуралы чоокта чаа болган. Анаа малдын ажылын кышкы үеде экинжидери болгаш эске-даа кол ажылды чугаалашкан.

Колхоз мал өстүрер күрүнө планын күүседип, чылгыны — 103,1 хуу, хөй, өшкүнү — 121 хуу болгаш инектин баш санын база ажыр күүсеткен.

Тудук бригадазы 80 хире бызаа болгаш чүс ажыг инек кирер ийн саман кажаанын тудуун дооскан.

Мал ажылында кичээнгеи салыры-биле кады чуртталганын бажыла-рын тударын колхоз баштаар чери эки удурткан. Оон түнелинде чангыс ай хевирлиг он беш бажыг ажылдаа кирген. Ам үш бажыг ту-дуунга кирер тудук ыяжы колхоз тө-вүнде сөөртүп экилдинген. Ол ыш-как 200 кубометр ажыг тудук ыяжын кезип, машина орунуче сөөртүп чангыс ай кылдыр чыгы каап каан. Ам ону колхоз төвүнче сөөртүп деп турар.

Ол ышкаш «Тилелге» колхозтун өтчөт болгаш үчөт ажылы база эки-жээп. Колхозту бай шыдалгыр бол-дурар чорук оон кижигүнөринин кижиги бүрүзүнүн ажыла кызмакай чоруундан болуун колхозчулар би-ли, ажылды шынардыг кылырынга чангыгып турар.

К. ОНГА.

кынынга 50 хуу кылдыр немей са-нап бээрин доктааткан. Оон ангыда трактор бригаданын бригадирин болгаш трактористтер ажылдап кыл-ган күш-хүнү бүрүзүнө МТС-тен мурнунда туруп турган төлөвир

эзуугар 2 рубль 50 көпөөк ап тур-ганынын орунунга ам 4 рубль алыр, а үчөткитер мурнунда МТС-тен акша төлөвир албайн турган болза, ам 2 рубль алыр апарган. Совет чазак бо чылын ноябрь 1-ден эгел-деш Тыва областын МТС эжил-дакчыларынын ажыл-төлөвирин 50 хууга көвүдеткен чорук болза, МТС ажылдакчыларынын дугайында болгаш черле нинитизи-биле бистин областын кедээ ажал-агайнын дугайында сталинчы сагыш салыш-кынын база катап көсүкү илерээш-кени болур.

Ам бүгү ажал-херек МТС ажил-дакчыларынын боттарында хамаар-жыр болгаш хамыктын мурнунда олар күсүкү, кышкы үелерде бүгү трактор паркын эки септээр керек. Бо чылдын IV кварталында МТС-тер бүгү тракторларын үштүк бир-рээзинден өзөш эвезин, комбайн-ларын болгаш кедээ ажал-агай-нын көжүкчү машиналарынын барык ден кезин септээр турар ужурулуг. Тракторларын септелгенин болгаш механизаторжу каадырлар-ын Селеткээрин ноябрь 1-ден эгел-деш болгаш бүрүнү-биле калбаргып чорудар ужурулуг.

МТС-теринин удурткучулары ноябрь, декабрь айларда МТС биле колхозтун аразында хүлээлгелерин күүселдизин түнелинин дугайында колхозчуларнын нини хуралда-рынга өтчөттарын кылдыр ужурулуг. 50 айтырынын талазы-биле МТС чөвүлелин чорудар болгаш моон сонгаар кедээ ажал-агайнын улам көдүрер, колхозтарнын организа-с, ажал-агайнын быжылар талазы-биле МТС биле колхозтун аразында то-даргай хүлээлгелерин төлөвир болгаш анаа чугаалажып шиптир-лээр ужурулуг.

И. ЦЕВМЕНКО, кедээ ажал-агайнын область эргелекчинин начальниги.

КНО-нун Кол Ассамблеясынын алдыгы сессиясы

ПАРИЖ. (СЭТА-нын тускай корреспондентизи). КНО-нун Кол Ассамблеясынын ноябрьнун 13-те хүндүскү хуралына 6-гы сессиянын чугаалажып хүн айтырымга каяк айтырылганы киирер дугайында Чингине комитеттин киирп келген саналдарын чугаалажып көөрүн уламчылаан.

«Бүгү делегейнин чаа дайынынын айылынга удур болгаш улустар аразында тайбынчы бээ эп-найыралды быжыдарынын талазы-биле» ССРЭ-нин төлээлерин киирп келген айтырым хүн айтырымга киирер деп Чингине комитеттин саналды Кол Ассамблея чугаалашпайды бадылаан.

Титочу бөлүктүн аяа-ла бир меге хоозун шуугаашкынарын хүн айтырымга киирер дугайында югослав төлээлерин саналын Чингине комитеттин киирп келгени-биле холбаштыр ССРЭ-нин төлээзи А. А. Соболев чүве чугаалаан.

Совет Эвилелинин чаазынын болгаш Албаниянын, Болгариянын, Венгриянын, Румыниянын, Польшанын болгаш Чехословакиянын чазактарынын Югославияга удур хоралыг ажал-чорудулгаларын деп меге айтырымга Корсумблеянын хүн айтырымга киирер дээрзинге совет төлээлер шиптирлени-биле удурланып турлар—деп ол медеглээн. Бо айтырым хүн айтырымга киирер деп югослав төлээлерин сүмелет турар чоруу болза, Совет Эвилелинге болгаш удур демократиянын чурттарынага удур хоралыг ажилдарын үүлдериини орунчче шагда-ла кирген югослав чагырыкчыларынын ээлчеглиг хоп-мегези болурдан аягыда чүү-даа эвес-тир.

Ындыг болганда Совет Эвилелинин төлээзи аяа удурланып турар болгаш Кол Ассамблеянын хүн айтырымга титочу меге шуугаашкынын кииреринге удур бадылаалар.

Титочуларын хоозун шуугаашкынын дугайы Кол Ассамблеяга чугаалажыры-биле АКШ сүмелет киирген деп Чехословакиянын төлээзи бодунун чугаазына демеглээн. Бо хоозун чугааларын хүн айтырымга киирер дээрзинге Чехословакиянын төлээзи удурланып турлар деп чехословак төлээ чугаазын төндүрде чугаалаан.

ССРЭ-нин болгаш Чехословакиянын төлээзи чүве чугаалап турганынын үезинде титочу хоп-мегезини бодунун америкачтык даялынын илереди чугаалай бээрге, Кол Ассамблеянын даргазы оларын үзе киргилеп турган чоруктар олуршканын тергип элчосунчуг, бужар-бак болган. Кол Ассамблеянын индиринин кырыдан гоминданчы төлээзин эдиң үндүрүп турган меге сестерин соксадырын бээни оралдашпаан кирезинде, ол илеткелчилерин Ассамблея даргазы «тутуннар», эмин эртирбелер» деп үзе кирп келгилээр турган.

Титочу меге шуугаашкынар күрүндер аразында тайбың дем катыжышкынарын быжыдарынга дузалаарынче эвес, а бүгү делегейде амгы үеде шыгыраашкынын улам дызыдарынчче уланган болганда Польшанын төлээзи оңу хүн айтырымга кииреринге удурланып турар деп польша төлээ чугаалаан.

Титочу бөлүктүн төлээзинин чүве чугаалаанынын соонда ук айтырымны хуралдың даргазы бадылаашкына кииртен. Оңу хүн айтырымга киирер дээрзинге бадылаашкыны чайгаш, ол айтырымны хүдээп алганнар.

Оңу хүн айтырымга кииреринге 5 төлээлер удур бадылаан, 4 төлээлер дадалгалзаан.

КНО-нун Уставынын негеделерин Франциянын Мароккозунда үрөп турарында болгаш кииреринин эргелеринин декларациянын сагыбайп турарында араб чурттарынын хомудалдарынын дугайында айтырымны киирерин сонгаарладыр деп Чингине комитеттин киирп келген сүмезин холбаштыр Египеттин төлээзи сөс ал чүве чугаалаан. Ол араб чурттарынын мурнундан ук айтырымны хүн айтырымга киирерин негези.

Филиппинин төлээзи египет төлээзин саналын деткивишаан, Филиппин төлээлер ол айтырымны хүн айтырымга киирер дээр баддалаар деп чугаалаан.

Дараазында ССРЭ-нин төлээзи А. А. Арутюнян чүве чугаалаан. КНО-нун Уставынын принциптерин болгаш киирерин эргелеринин дугайында декларациянын Мароккода Франциянын үрөп турарынын дугайында айтырымны Кол Ассамблеянын 6-гы сессиянын хүн айтырымга киирер дугайында Египеттин болгаш өске-даа араб чурттарынын төлээлеринин саналдарын совет төлээлер деткип тур—деп ол чугаалаан.

Марокко айтырымы бо сессияга чугаалажып көөрү-биле хүн айтырымга киирерин негезишаан, ССРЭ-нин төлээзи оңу толдаргай хуусаа чокка сонгаарладыр дээр саналга удур бадылаарынче Кол Ассамблеянын кыйгырган.

Мароккода Франциянын үүлдериинин араб чурттарынын хомудалдарын көөрүн сонгаарладыр дугайында Чингине комитеттин саналынын буурап дүжөр дей бергенинин айылын билгеш, Франциянын төлээзи Шуман сөс алгаш Француз чазак ам үеде Марокконун султанын биле чугаалажышкынын кылып турар болгаш «КНО-нун аяа чүү-бүрү киржилгези» ол чугаалажышкынын үзүп болур дээр аяныг кылдыр медегледи кылган.

Марокко айтырымын хүн айтырымга киирер дугайында саналдарын киирер дугайында саналдары сонгаарладыр—деп Египеттин төлээзи сүмелээн. Ол саналды хүдээп алган.

Гоминданчыларын КНО-дан үндүреринге болгаш кыдат улустун хоойлу эзугаар чазанын төлээлекчилерин КНО-нун болгаш оң бүгү-ле органнарын киирштеринге хамаарышкан каяк-даа айтырылганы Париже эртип турар Кол Ассамблеянын 6-гы сессиянын бүгү хуусаазында чугаалажып көөрүндөн баш удур ойталарын Ассамблеяга сүмелээр деп Чингине комитеттин үндүргөн шиптирин чугаалажып көөрүччө сессия эгелеп кирген.

Ол сүмези камгалабышаан, чүве чугаалаан Таиландын төлээзинин соонда ССРЭ-нин төлээлеринин башгыны А. Я. Вышинский чүве чугаалаан. АКШ-тын айтырымны биле хүдээп алдыган, Чингине комитеттин ол саналын А. Я. Вышинский шыгызы-биле үдүңүчүлээш, оңу буруу шапка болгаш Катшыкан Нацйяларын Организациясына Кыдаттын төлээлегезинин дугайында ССРЭ-нин төлээлеринин кирген айтырымын хүн айтырымга киирерин сүмелээ.

Оң соонда Бирманын төлээзи сөс алган. Кыдат Улус Республиканын болгаш улуг кыдат улустун туруп турарынын дугайында Катшыкан Нацйяларын Организациянын утуптарынче албадап турар Чингине комитеттин сүмезинге ол удурланган. Бирманын төлээзи ол айтырымны хүн айтырымга киирерин, харында оңу бирги ээлчегде көөрүн негеп тур—деп медеглээ.

Польшанын, Чехословакиянын төлээзи боттарынын чугааларына Чингине комитеттин ол саналын хүдээп деп медеглешпаан, КНО-га Кыдаттын төлээлегезинин дугайында айтырымны чугаалажып көөрүнүн дугайында совет төлээлерин саналын хүн айтырымга киирерин негеп турганнар.

АКШ-тын төлээзи Ачесон Чингине комитеттин ол бужар-бак саналын камгалап тура, мен кыскасы-биле чугаалаар мен деп медеглээн. Ол шуут билдингир, чүгле дээрге, Ачесон бодунун соругазын камгалаар дээр каяк-даа чыдактарын тып чадашкан. Ол бодунун чугаазына Кыдат болза, Кореяга удур агрессияга киржип турар деп комегени дагынап каач ол-ла. Австралиянын, Филиппинин, Реликобританиянын төлээзи база-ла корей улуска удур агрессия дайынын АКШ, Великобритания болгаш америк ыдалаашкына дынгангыр өске-даа чамдык чурттар чорудуп турар дээрзи бүгү делегейде билдини турза-даа, ындыг хоп-мегези боттарынын америк ээзин өтүңүп катап-тап турганнар.

Оң соонда Чингине комитеттин саналын бадылаашкына кирген болгаш шынын чүүлдү барымдалаарына чачыкпаан болгаш АКШ-тын тура-соруун карзан шыйп алгаш күүседип турар америк-англи блоктун бадылаашкынары-биле хүдээп алдыган. Ол саналга удур 11 төлээлер бадылаан болгаш бадылаашкынын үезинде 4 төлээлер дадалгалзаан.

Оң соонда Чингине комитеттин киирп келген элээн кш шиптирлерин Ассамблея бадылаан, 6-гы сессиянын аялыч доозарынын хуусаазы 1952 чылдың январьнын 26 деп доктааткан.

Ассамблеянын чугаалажып айтырылганы шиптирлээри оон-огле доозулган.

ПАРИЖ. (СЭТА-нын тускай корреспондентизи). КНО-нун Кол Ассамблеясынын алдыгы сессиянын ноябрьнун 14-түн эртенги пленарлыг хуралына нията санал солчушкынарын үргүчүлээш. Хуралдың эгезинде Колумбиянын, Дания-

нын, Уругвайнын төлээзи чүве чугаалааннар. Ол төлээлер «тайбын», «хосталга» деп сестерин хей удаа алап турза-даа, оларнын саналдары санал-анал солчушкунунга каяк-даа чаа чүүлдерин киирбээнер.

Делгейин чаа дайынын диргелишкенинге удур база улустар аразында тайбын болгаш найырлды быжыдарынын талазы-биле хемчеглерин дугайында совет төлээлерин киирген саналынын дугайында оларнын кайсы-даа билдингир болгаш толдаргай кылдыр чугаалавааннар.

Пакистаннын төлээзи, даштыкы херектер министри Зафрулла-хан бодунун чугаазына империалист болгаш колониалдыг тергилдээшкенин системазын, эвээш сангы улустарын мөлчүрүп, бир расаларын өске расаларын бастып чагыраынче чүткүшкүнүн шүгүмчүлээш.

Канчаар-даа аажок улуг Африка типтин бүгү улустарын чүгө дөрүнүн КНО-да төлээзи бар, мычангаш Азиянын болгаш Африканын улустарын дүрүм эзугаар көрбөн шаанда олар колониалдыг күрүндерин каяк-даа бүүрүндүшкенинине бүүрүвестер деп Зафрулла-хан чугаалаан.

Эртенги хуралдың сөөлгү үезинде Парагвайнын төлээзи чүве чугаалааш, Кореяда америк агрессияны мактап турган.

ПАРИЖ. (СЭТА-нын тускай корреспондентизи). Хүндүскү пленарлыг хуралына англи-америк блоктун чурттарынын төлээлеринин кылган чугаалары нията санал солчушкунунга каяк-даа чаа чүүлдерин киирбээнер.

Атлантика блогунун чурттары боочесеглээшкенин хей-биле үндүрерин күштелдирип турар деп Бельгиянын төлээзи аямы-биле билдингир Бельги төлээ АКШ-тын, Франциянын болгаш Англиянын «үш күрүндер декларациянын» дугайын өөрүнчүг аяк-биле күзел ханышкынын чугаалап турган.

Мурнуу-Африка Эвилелинин төлээзи Кореяда америк агрессиянын дендин мактап чугаалаан. Ол төлээзи мактанган чыдагалачы болза, Мурнуу-Африка Эвилелинин чазаа ол кем-буруулу дээрбечи чорукка киршикенден болуп турар.

Ираннын төлээзинин чугаазын олуршканын улуг кичээгй-биле дынганнар.

Бүгү делегейде амгы үеде шыгыраашкынын чорукту чылааганнарын көргүспүшаан, чамдык улуг күрүндер өске күрүндеринин политика болгаш экономика талазы-биле хамаарышпа чоруун хүндүлөвей турар, харын-даа КНО-нун Уставына удурланыштыр оларнын ишти херектеринге бо-ла киржи берген турарлар деп чугаалаан.

Индиянын төлээзи Рау КНО-нун аялычын дугайында чугаалап эгелээш, КНО-да Кыдаттын дүрүм эзугаар төлээлегези чок болуп турары оң аялында база бир улуг четлес чорук болуп турар деп чугаалаан. Ам бистер удаваа боочесеглээшкенин болгаш четсептиг күштерин кызыраачын планнарын чугаалажып көөр болгай бис, а мычаарда делегейде база бир эн-не чугула армияны тудуп турар чазактын төлээзи, толдаргайлаарга Кыдат Улус Республиканын Улустун Төп Чазанын төлээзи чокка оңу шиптирлээри берге болур.

Бир эвес КНО мон сонгаар Кыдаттын дүрүм эзугаар чазак бар дээрзин тоовас болза, оң аялы күш чок болур дээрзин Индиянын төлээзи чангыс удаа эвес чугаалап турганнар деп Рау медеглээн.

Рау чугаазын төндүрерде, Азиянын болгаш Африканын чурттарында национал-хосталгалыг шимчээшкенин өзүп турарын айткан, боттарынын национал хамаарышпа чоруун ам-даа хандырып ал шылаваан чурттары КНО кичээгйлиг көөр боор дээр идегелин илереткен.

Ынчангаш Кол Ассамблеянын бөхүгү хуралына Азиянын чурттарындан (Пакистан, Иран, Индия) чүве чугаалаан төлээлер АКШ-тын, Англиянын болгаш Франциянын санал-сүмелерин деткивээнер. Экездорун, Сальвадорун болгаш Панаманын төлээзи америк империализминин агрессия планнарын мактап, КНО-нун Уставын Катшыкан Штаттарынын чингине сонургалдарына бараан болурун негеп турганнар.

УЛУС ДЕМОКРАТИЯСЫНЫН ЧУРТАГЫНДА

Кыдат ажилчыларнын бүүдүрүгө чедишкенинере

ШАНХАЙ. Бүүдүрүгени улгатыр болгаш шыгыны камналганы сагыр дугайында Мао Цзе-дуннун кыйгырынын Чөөн-Кыдаттын аялыч чоннары изин-биле уткааннар.

Кайда-даа, бүүдүрүгелерде болгаш күрүнө албан черлеринде ол кыйгырыны амыдыралга ботандыраарынын талазы-биле комитеттерин тургузуу турар.

Шанхайнын демир орук эргелелинин аялыччынары болгаш албан хаакчыттары бо чылдың бүүдүрүгө планын 39,7 хуу ажыр күүседип деп хүдээп алган деп «Цзефанжибао» солун ноябрьнун 16-да дыннаткан. Шанхайда күрүненин пөс-таавы фабриказынын аялыччынары болгаш албан хаакчыттары баштыкчынын кыйгырынга харын кылдыр ноябрь болгаш декабрьде пландан дашкаар 913 дүргө удаазынын, база 21.147 кезек дүргө пестерин бүүдүрүп үндүрер болгаш чыл төнчүзүнге чедир күрүндер пландан дашкаар 4 миллиард шарыг пестерин бээр деп хүдээлге алганнар.

(СЭТА).

Болгариянын бүүдүрүгелеринде тайбынчы ээлчээ

СОФИЯ. 1951 чылдың бүүдүрүгө планнарын хуусаа бетинде күүседип дээр чарыш Болгариянын бүүдүрүгелеринде калбарып турар. Ылангыч Венага Тайбыннын Бүү-делгей Чөвүлелинин сессиязындан үндүргөн шиптирлерге холбаштыр, чарыштар улам калбарып чоруткан. Фабрикаларнын, заводдарнын, демир орук деполарынын болгаш чаа тудуларнын коллективтери тайбынчы ээлчээнде киргеннер.

Дмитровго хоорайда «Республика» деп көмүр даш шахтазынын коллектив чыл планын хуусаа бетинде күүсеткенин дугайын рапорттаан. Хей күш-ажыл кирер ажилдарын механизастаар чорук ол шахтада дүргөн темпи-биле боттанып турар. Амгы үеде бүгү ажилдарнын 80 хуузуун механизастаан. Ол чорук болза, күш-ажылдын бүүдүрүчүлүүн бедидери дээр коллективтин демиселинге дыка улуг идиг берип турар. Тайбыннын ээлчээнде аяк-тап турар дыка хей ботталалар көстүп көрбөн чедишкенин чедиш алганнар. Чижээ, М. Григоревке баштаган «Большевик» деп бригада бүүдүрүгө ооналгаларын хүнүнче 200—220 хуу күүседип турар. Ол ышкаш Сава Митевке баштаган «Малчка», Славчо Крумовка удуртурган «Стомано» деп бригадалар база бедик көргүзүлгелерин болганнар.

«Спартак» деп заводтун коллектив тайбыннын херээнге улуг салышкынын киргеш. Чыл планын 10 айлар дүргүзүндө күүседип дээр социалист чарышты калбартышаан, завод оон-биле кады продукциянын бот-өртөөн 5 хуу чингеткен болгаш чиг-эттен болгаш материалдардан 5 миллион левти (болгар акша) камнап алган.

Болгариянын үлетпүр бүүдүрүгө черлеринин өске-даа хей-хей коллективтери тайбыннын херээни чаа-чаа бүүдүрүгө тирилгелери-биле быжылап турарлар.

(СЭТА).

Словакияда социализм тургузушкуну

ПРАГА. Шаандагы буржуазтыг Чехословакияга Словакия аграрлыг, чыдып калган провинция турган. Улус-демократтыг тургузушкуну чыдарынын дүргүзүндө словак аялыч чоннар үлетпүрүн болгаш культуранын хөгжүлдээинге улуг-улуг чедишкенин чедиш алганнар. Словакия аар үлетпүрүгө край апарган. Үлетпүр продукциязынын саны, дайын мурнуунада 1937 чыл-биле дөмейлээрге, 3,5-тен ажыг катап өскөн. Аар үлетпүрүнү продукциязы 4,5 катап өскөн.

Словакияда тудуг ажилдары калбарган. Чөөн Словакиянын үлетпүрүгө болгаш культуруг төвү болур Кошице хоорайнын чанында чуртта эн улуг Гуко деп металлургия комбинатынын тудуу эгелээш. Комбинаттын тудуун Чехословакиянын аялыч чоннары социализмин тудуу деп алап алганнар. Словакиянын чангыс чурттагы бүүрүңгеле Англияда бир чурттагыча оонажып турар канда хей канын Гуко бээр апарар. Республиканын бүгү булчунарындан тудууну эки-турачылары — Чехословак аныктарнын эвилелин кижигүнери Гукоуну тудушкунуңче келгилеп турарлар. Прага, Кладно, Острова болгаш өске-даа хоорайларнын бүүдүрүгелеринин аялыччынары Гукоуну тудууларынын чагыларын хуусаа бетинде бедик шынарлыг күүседип дээр социалист чарышты калбартып турарлар.

(СЭТА).

Кореяда болуушкуннар

Улустун армиязынын Кол команддалынын дыкнады

ПХЕНЬЯН. Кореянын Улус-Демократтыг Республиказынын Улустун армиязынын Кол Команддалынын ноябрь 19-та медеглээни болза, Кореянын Улустун армиязынын катыжышкынары кыдат улустун эки-турачы кезектеринин сыры детким-чези-биле америк-англи эжелекчилерин болгаш лисыманчыларнын шериглеринге удур камгалаалдык кадыг-дошкун тулчуушкуннарын бүү фронтуларга чорудуп, оларнын дигриг күжүнө болгаш техниканын улуг чидиргелерин таварыштырып турар.

Ноябрьнун 18-те чөөн фронтуга Янгууну сонгу талазында дайын Улустун армиязынын кезектерин дөрт катап атакалаза-даа улуг чидиргелерге таварышпышаан, айтур шаптырган.

Төп фронтуга Кимсонун мурнуу-чөөн талазында Улустун армиязынын кезектери дайынга удур кадыг-дошкун тулчуушкуннар чорударын үргүчүлөшпаан, дайыннын атакаларын ойтур шапкан.

Ноябрьнун 19-та Яондок, Суньян, Нампхо, Аньбей болгаш Вонсак районнарда тайбың чурттакчыларын араатанзын-биле бомбалап, пулемет-биле боолап турган дайыннын ийи самолөдун Улустун армиязынын зениттиг кезектери болгаш дайыннын самолөттары келеп адар адыжы-анычларынын отрядтары андара аткан.

(СЭТА).

Америк улус тайбың дээр демиселде

НЬЮ-ЙОРК. «Дейли уоркер» солунун корреспондентизинин 16-дагы медеззин эзугаар алырга, Сизтеге тайбың камгалаалынын конференциязы болган. Оңу Вашингтон штатта «американнарын тайбың дээр походу» деп организация чыдылган. Ол конференцияга чурттакчыларнын яны-бүрү кезектеринден 424 төлээлер, хайгааракчылар болгаш аалчылар киришкенер. Конференцияга үстүнде айткан организациянын даргазы Эванс чүве чугаалаан. Кореяда дайын чорудулгаларын доп-лоран соксадырын болгаш беш улуг күрүндерин аразында тайбың чугаалажышкынарын чорударын негеп турар программаны Эванс саналды үндүргөн. Оң соонда конференция тайбың дугайында айтырымны чугаалажып көөрүн яны-бүрү секцияларга шилчиткен.

«Аялыччар болгаш тайбың» деп секция резолюциялар үндүргөн. Ол резолюциялар болза, «камгалаал чепсек бүүдүрүлгезинин дугайында хоойлуну» буруу шаап, америк-япон «айыл чок чорукту керээзин» күш чок болдурарын негеп, а ол ышкаш профвилет шимчээшкенин камгалаарынче аялыччынарын кыйгырып турарлар.

Уругларнын чагаай чоруун чүгле тайбың дээр кызымакай демисел-биле хандырып болурун «Херээженер болгаш тайбың» деп секцияга чүве чугаалааннар демеглээнер.

Тайбың дээр демиселге ак кештирлер-биле негрлерин чангыс эн чокка тайбынны тургузуу болбазин «Негр хамаатылар болгаш тайбың» деп секциянын киржикчилери айтып турганнар, негр улустун социал болгаш политиктиг дең эргелиг чоруу

дээр демиселдин эргежок чугулазын олар демеглээнер.

«Фермерлер болгаш тайбың» деп секциянын аялыччары киржип турар фермер ээлери болза, фермер ээлери байдалына шериг экономиказынын хоралыг садыларын дугайында айтырымны чугаалажып келгенер.

Бо чылдың чайынында Чикагога болган тайбың камгалаалынын улус конгрессинин үндүргөн, тайбың дээр демиселдин программанын конференция чангыс эп-сеткил-биле деткээ.

«Дейли уоркер» солунун корреспондентизинин медеззин эзугаар алырга, Пенсильвания штатта Реддинг хоорайга чокта чаа Беркс округтун фермер ээлеринин эвилелинн сөөздүн болуп эрктен. Ол сөөд болза, тайбынны тургузар дээр демиселдин, база америк улустун хамааты эргелеринче улам күштелип турар халлашкынага удур демиселдин лозуну-биле эрктен.

«Дейли уоркер» солунун корреспондентизинин Детройттан дыннатканын эзугаар алырга, ийи неделя бурунгаар тайбың камгалаалынын мичган чөвүлели тайбың камгалаалы холбаштыр митинги чыдылган. «Американнарын тайбың дээр походу» деп организациянын удурткучуларынын бирээзи доктор Эпхаус митинге чүве чугаалааш, улустар аразында тайбың дугуружалар эргежок чугула болгаш оңу чедиш ап болур деп демеглээш. АКШ-та бүгү-ниити шериг хүдээлгезин буруу шаап турар резолюциянын митингинин киржикчилери хүдээп алганнар.

(СЭТА).

М-лайга англи колонизаторларнын араатанзыг чоруктары

ЛОНДОН. Малай улустун хосталгалыг шимчээшкенин базар деп орадашпышаан, англи империалистер араатанзыг чоруктар кылып, тайбың чурттакчыларын массалык-биле өлүрүп хыдыр чоруктарын үүлдөп турарлар.

«Дейли уоркер» деп аялы солунун медеззин эзугаар алырга, «малай улуска удур араатанзыг, кадыг-дошкун дайын үргүчүлөп турар. Ол хей-хей хоойлуларын үндүргүлээш. Оларга үндөзүлгөн, Малайяда 18 хоорайларын болгаш хей-хей суурларын, оларнын чурттакчылары партизаннарга деткимче көргүскөн дээр уузтук каан.

Малайяда дайыннын болгаш өлүрүчү чорукту соксадыры чугула—деп «Дейли уоркер» солун түнөп турар.

(СЭТА).

Харысалгалыг редактор О. А. ТОЛГАР-ООЛ.

1952 чылда областың „Шын“ солунун чыгылазын хүдээп алмыр эгелээш.

ЧАГЫЛГАНЫҢ ӨРТЭЭ:

Чылда 60 рубль, чартык чылда 30 рубль, үш айда 15 рубль. Неделяда 5 үнер.

Чагылганы Тыва областтың бүгү харытнаа котторалары, салбырлары болгаш агенттери хүдээп ап турар.

Ол ышкаш областың „ТУВИНСКАЯ ПРАВДА“, „МОЛОДЕЖЬ ТУВЫ—ТЫВАНЫҢ АНЫЯКТАРЫ“, „СЫЛДЫСЧЫГАШ“ солуннарынын чагылгаларын хүдээп ап турар.

СОЮЗПЕЧАТЬ.